

---

# KRONIKA

---

## Kolejny etap prac nad standardami drążenia tuneli

24 marca w siedzibie Wyższego Urzędu Górniczego odbyło się drugie posiedzenie Zespołu do spraw opracowania dobrych praktyk w zakresie drążenia tuneli z udziałem prezesa WUG Piotra Litwy. Uczestnicy dyskutowali m.in. o wytycznych zawartych w „Metodyce sprawowania nadzoru i kontroli nad drążeniem tuneli” oraz dzielili się uwagami na temat regulacji prawnych w dziedzinie prowadzenia robót tunelowych.

Zespół do spraw opracowania dobrych praktyk w zakresie drążenia tuneli został powołany zarządzeniem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego z 1 grudnia 2025 r. W jego skład wchodzi przedstawiciele administracji publicznej, instytucji naukowo-badawczych oraz branży budowlanej i tunelowej. Prace zespołu służą uporządkowaniu i ujednoczeniu standardów dotyczących projektowania, wykonywania oraz nadzoru nad drążeniem tuneli przy zachowaniu zgodności z przepisami Prawa geologicznego i górniczego oraz prawa budowlanego.

## „Kinga” przeszła przez tunel pod Pisarzową

24 marca prezes Wyższego Urzędu Górniczego oraz przedstawiciele Okręgowego Urzędu Górniczego w Krakowie uczestniczyli w finale drążenia tunelu ewakuacyjnego na trasie między Męcina a Mordarką przez tarczę TMB „Kinga”. Wydarzenie obserwowali licznie zgromadzeni goście na czele z wicepremierem Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem oraz Dariuszem Klimczakiem, ministrem infrastruktury.

Tunel pod Pisarzową to pierwszy z 20, jakie zaplanowano na całej trasie i jeden z najdłuższych w kraju, liczący 3750 m, będący częścią projektu Podłęża – Piekielko. Inwestycję realizują PKP Polskie Linie Kolejowe. Zakończenie przedsięwzięcia znacząco skróci czasu podróży z Krakowa do Nowego Sącza – przejazd będzie trwał około 60 minut. Pociągi w tunelu osiągną prędkość do 160 km/h.

Tarcza TMB „Kinga” pracowała pod ziemią prawie rok. Maszyna o długości ok. 170 m i wadze ponad 600 t należy do realizującego projekt konsorcjum, którego liderem jest Budimex S.A. Po zakończeniu prac pod Pisarzową zostanie zdemontowana i przetransportowana do renowacji. Od przyszłego roku, pod nowym imieniem, zacznie drążenie kolejnego obiektu na odcinku między Szczyrzycem a Tymbarkiem.

## WUG podsumował działalność urzędów górniczych w 2025 roku

Na stronach internetowych Wyższego Urzędu Górniczego opublikowano „Sprawozdanie z działalności urzędów górniczych w roku 2025”. Opracowanie stanowi

kompendium wiedzy o rocznej pracy urzędów górniczych. W dokumencie przedstawiono i podsumowano m.in. działania administracyjne, kontrolne, represyjne, legislacyjne, informacyjne i wydawnicze w minionym roku. W osobnych rozdziałach opisano współpracę urzędów górniczych z organami administracji państwowej i innymi instytucjami, współpracę z zagranicą oraz organizację i zarządzanie w urzędach górniczych, a także działalność komisji powołanych przez prezesa WUG.

## Spójność regulacji prawnych wiodącym tematem spotkania branży geoinżynierijnej i budowlanej

Podczas V Kongresu Geoinżynieria i Budownictwo Podziemne, w panelu „Prawo geologiczne, górnicze i budowlane – spójność regulacyjna jako fundament sprawnej realizacji inwestycji” uczestniczył prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa. To cykliczne wydarzenie zorganizowane 14–16 kwietnia przez Wydawnictwo Inżynieria w Warszawie cieszyło się dużym zainteresowaniem profesjonalistów zaangażowanych w realizację projektów infrastrukturalnych. Zgromadziło ono przedstawicieli środowisk akademickich, inżynierskich, firm wykonawczych, twórców technologii, a także inwestorów i instytucji państwowych. Program kongresu obejmował merytoryczne wystąpienia ekspertów, panele dyskusyjne, sesje techniczne oraz sesję terenową na placu budowy warszawskiego metra. Szeroko omawiane były zagadnienia innowacji w projektach infrastrukturalnych z uwzględnieniem doświadczeń i wyzwań stojących przed branżą.

W trakcie wydarzenia, podobnie jak w poprzednich edycjach, wręczono nagrody TYTAN 2026, przyznawane za osiągnięcia w obszarach geoinżynierii i budownictwa podziemnego.

V Kongres Geoinżynieria i Budownictwo Podziemne objęty został patronatem honorowym Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

## WUG opublikował roczny raport o stanie bezpieczeństwa w górnictwie

Na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego w zakładce „BHP w górnictwie” opublikowano opracowanie „Ocena stanu bezpieczeństwa pracy, ratownictwa górniczego oraz bezpieczeństwa powszechnego w związku z działalnością górniczo-geologiczną w 2025 roku”. To ważne kompendium wiedzy kierowane jest do wszystkich podmiotów związanych z szeroko rozumianą branżą wydobywczą.

Raport ma charakter cykliczny, zawiera najważniejsze informacje o zagrożeniach występujących w zakładach górniczych i zakładach, wypadkach, chorobach zawodowych górników i zgonach naturalnych. Obejmuje również dane o wykorzystaniu zlikwidowanych zakła-

dów górniczych w celach turystycznych, leczniczych i sanatoryjnych. Ponadto przedstawia działania prewencyjne i represyjne organów nadzoru górniczego. W myśl art. 166 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze dokument zawiera ocenę stanu bezpieczeństwa w górnictwie, wpływu działalności górniczej na bezpieczeństwo powszechne, stanu rozpoznania i zwalczania zagrożeń w zakładach górniczych oraz stanu ratownictwa górniczego.

Stan bezpieczeństwa w 2025 r. przedstawiono na tle danych od 2021 r. Największy wpływ na kształtowanie się wypadkowości w latach 2021–2025 miały wypadki zaistniałe w górnictwie węgla kamiennego. Stanowiły one 86,2% ogółu wypadków w górnictwie. W analizowanym okresie trendy wypadkowości w górnictwie ogółem i w górnictwie węgla kamiennego kształtowały się analogicznie (wzrost wypadków ogółem w latach 2021–2024 oraz spadek wypadków ogółem w roku 2025).

W górnictwie rud miedzi w latach 2021–2025 wypadkowość ogółem kształtowała się w przedziale od 174 do 213 wypadków (najmniejszą liczbę wypadków odnotowano w roku 2022, tj. 174, natomiast w roku 2024 zaistniało 213 wypadków).

W roku 2021 w górnictwie zaistniały 22 wypadki śmiertelne i ciężkie, natomiast w roku 2022 odnotowano wzrost łącznej liczby wypadków śmiertelnych i ciężkich, tj. 50 wypadków, w tym 33, które zaistniały w związku z katastrofami w JSW S.A. KWK „Pniówek” i w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch Zofiówka. W latach 2023–2024 odnotowano spadek liczby wypadków śmiertelnych i ciężkich z 23 do 19, a w 2025 r. liczba wypadków śmiertelnych i ciężkich w górnictwie wzrosła do 30.

W roku 2025, w porównaniu do roku 2024, w związku z zagrożeniami występującymi w górnictwie podziemnym odnotowano:

- spadek liczby odprężeń przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby osób poszkodowanych (25 odprężeń w 2024 r., które skutkowały 36 wypadkami, wobec 15 odprężeń w 2025 r., które były przyczyną 7 wypadków);
- wzrost liczby łąpanie przy jednoczesnym spadku osób poszkodowanych (3 łąpanie w 2024 r., które skutkowały 48 wypadkami, wobec 4 łąpanie w 2025 r., które były przyczyną 23 wypadków);
- spadek liczby pożarów (13 pożarów w 2024 r., wobec 10 w 2025 r.; w wyniku tych pożarów nikt nie doznał obrażeń);
- wzrost liczby zdarzeń związanych z zagrożeniem metanowym (1 zdarzenie w 2024 roku bez osób poszkodowanych, wobec 2 zdarzeń w 2025 r., w wyniku których odnotowano 20 wypadków).

Rok 2025 przyniósł spadek liczby wypadków ogółem związanych z zagrożeniem opadem skał ze stropu i/lub ociosów w podziemnych zakładach górniczych z 220 wypadków w 2024 r. (w tym 2 śmiertelnych) do 149 wypadków w 2025 r. (w tym wypadek śmiertelny i 2 wypadki ciężkie).

W opracowaniu zawarto także informacje na temat chorób zawodowych typowych dla branży wydobywczej. W latach 2021–2025 w całym górnictwie stwierdzono łącznie 2030 takich przypadków, z czego największy udział miała pylica płuc (1870 przypadków, tj. ponad 92% wszystkich chorób zawodowych w górnictwie).

Najbardziej niekorzystny pod tym względem był 2023 r., gdy odnotowano 443 przypadki pylicy (wzrost o ponad 26% w porównaniu z 2022 r.). W ostatnich latach odnotowywany jest wzrost liczby pylic (głównie azbestowych) stwierdzonych u pracowników byłego Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego. W 2025 r. zarejestrowano 101 przypadków pylic azbestowych, co stanowiło ponad 26% wszystkich pylic, jakie zarejestrowano w górnictwie ogółem. Wszystkie przypadki pylic płuc stwierdzono u byłych pracowników kopalń węgla kamiennego.

Szczegółowe informacje o stanie BHP w górnictwie za 2025 rok można znaleźć w pełnej wersji opracowania na stronie internetowej Wyższego Urzędu Górniczego.

## **Nowe technologie, drażnienie tuneli, metan i cyberbezpieczeństwo – podsumowanie konferencji w Wiśle**

19–20 maja br. w Wiśle, pod patronatem honorowym Ministra Energii, odbyła się XXVI konferencja „Problemy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w polskim górnictwie” zorganizowana przez zarząd główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa przy współudziale Wyższego Urzędu Górniczego oraz Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego. Głównym założeniem tego cyklicznego przedsięwzięcia jest wymiana dobrych praktyk oraz doświadczeń w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zmniejszenia uciążliwości środowiska pracy w zakładach górniczych.

Część inauguracyjną wydarzenia otworzył prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa. Głos zabrali ponadto Okręgowy Inspektor Pracy w Katowicach Piotr Kalbron, który odczytał list Marcina Staneckiego, Głównego Inspektora Pracy, oraz Agnieszka Szczygielska, dyrektorka Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego.

Do udziału w konferencji zaproszono przedstawicieli wszystkich rodzajów górnictwa. Referaty wygłosili eksperci i specjaliści w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zwalczania zagrożeń występujących w przemyśle wydobywczym, m.in. przedstawiciele Wyższego Urzędu Górniczego, Głównego Instytutu Górnictwa – PIB, Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – PIB, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Politechniki Śląskiej, Politechniki Wrocławskiej, Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego SA oraz przedsiębiorców.

Prelegenci zaprezentowali oryginalne rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa pracy w górnictwie i ochrony zdrowia pracowników, praktycznego stosowania przepisów Rozporządzenia Parlamentu i Rady w sprawie redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym, z uwzględnieniem dotychczasowych doświadczeń i problemów, a także dobrych praktyk zapewniających bezpieczeństwo prowadzenia robót podczas drażnienia tuneli, nowoczesnych rozwiązań w obszarze maszyn i urządzeń górniczych, cyberbezpieczeństwa w aspekcie ochrony ludzi, maszyn i danych oraz kwalifikacji i kształcenia kadr w przemyśle wydobywczym. Ponad 30 referatów wysłuchało około 200 uczestników.

*Opracowała: Anna SWINIARSKA-TADLA*

# POŻEGNANIE

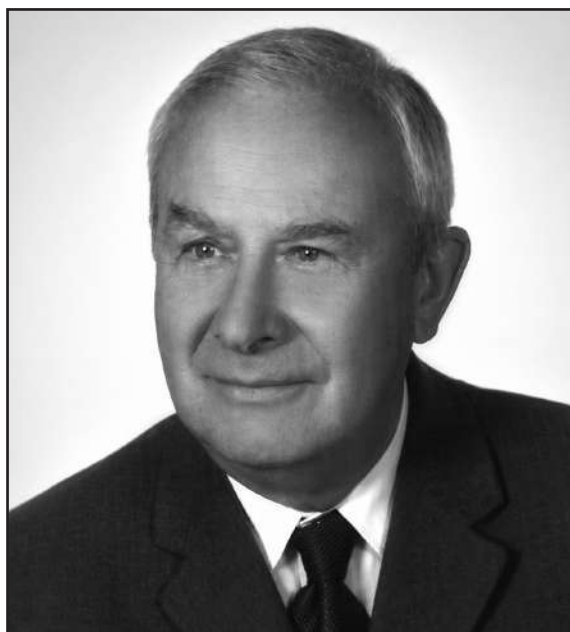
4 kwietnia 2026 roku środowisko górnicze pożegnało mgr. inż. Zbigniewa Dańdę – wieloletniego dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu, osobę szczególnie zasłużoną dla rozwoju nadzoru górniczego na Dolnym Śląsku oraz kształtowania standardów bezpieczeństwa w polskim górnictwie.

Zbigniew Dańda urodził się 12 sierpnia 1939 r. w Radlinie. Był absolwentem Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie w 1963 r. uzyskał tytuł magistra inżyniera górniczego. Swoją wiedzę poszerzał również w zakresie ekonomiki przemysłu, kończąc studia podyplomowe w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Katowicach.

Kariere zawodową rozpoczął w górnictwie węgla kamiennego, pracując w kopalniach w Rudzie Śląskiej – od 1 grudnia 1963 r. do 1 maja 1966 r. w Kopalni Węgla Kamiennego „Nowy Wirek” oraz od 1 maja 1966 r. do 14 sierpnia 1971 r. w Kopalni Węgla Kamiennego „Pokój”. Zdobywał tam doświadczenie na stanowiskach technicznych, kierownictwa i dozoru ruchu zakładu górniczego, pełniąc funkcje sztygara zmianowego i oddziałowego, a następnie inżyniera ds. obudowy oraz kierownika robót górniczych. W okresie od 16 sierpnia 1971 r. do 30 listopada 1979 r. był zatrudniony w Zakładach Badawczych i Rozwojowych Miedzi „CUPRUM” we Wrocławiu, gdzie zajmował stanowiska kierownicze, w tym kierownika laboratorium oraz kierownika zakładu górnictwa.

Z Okręgowym Urzędem Górniczym we Wrocławiu związany był od 1 grudnia 1979 r., kiedy objął stanowisko zastępcy dyrektora. 1 maja 1981 r. został powołany na stanowisko dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu, które pełnił nieprzerwanie do stycznia 1999 r. Był to okres szczególnie, obejmujący zarówno czas transformacji ustrojowej, gospodarczej i społecznej, jak i dynamicznych zmian zachodzących w strukturze polskiego górnictwa.

W trakcie wieloletniej pracy w nadzorze górniczym Zbigniew Dańda uczestniczył w nadzorze nad rozwojem górnictwa rud miedzi na Dolnym Śląsku, działalnością licznych zakładów górniczych – zarówno podziemnych, jak i odkrywkowych – oraz wdrażaniem rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo pracy w górnictwie. Jako dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu odpowiadał za funkcjonowanie urzędu w okresie jego istotnych zmian organizacyjnych i administracyjnych. W czasie jego kadencji dwukrotnie zmieniano siedzibę urzędu



**mgr inż. Zbigniew Dańda (1939–2026)**

**Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu w latach 1981–1999**

(w 1989 i 1993 r.), a także dokonano zmiany właściwości terytorialnej Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu w związku z reformą administracyjną państwa.

Za swoją działalność zawodową oraz wkład w rozwój górnictwa i administracji nadzoru górniczego został uhonorowany licznymi odznaczeniami państwowymi i branżowymi, w tym Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zbigniew Dańda należał do pokolenia inżynierów, którzy doświadczenie zawodowe zdobywali bezpośrednio w praktyce górniczej, a następnie wykorzystywali je w działalności administracyjnej i nadzorczej. Łączył kompetencje techniczne z umiejętnością zarządzania oraz odpowiedzialnością za bezpieczeństwo ludzi i funkcjonowanie zakładów górniczych. Pozostanie w pamięci środowiska jako doświadczony inżynier, wieloletni dyrektor i mentor wielu rozpoczynających karierę w nadzorze górniczym oraz osoba zaangażowana w rozwój i bezpieczeństwo polskiego górnictwa.